

Το αγέραστο ανεξήγητο

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΛΑΜΠΑΔΑΡΙΔΟΥ - ΠΟΘΟΥ**

Γιώργος Γεωργούσης: «Οθόνη υγρών κρυστάλλων». Εκδόσεις Γαβριλίδη, 2005.

ΠΟΙΗΣΗ Η **μνήμη**, η λήθη, ο χρόνος, ο θάνατος, η σκιά, είναι κάποιες από τις λέξεις-κλειδιά που οδηγούν στο ποιητικό σύμπαν του Γιώργου Γεωργούση, αλλά και αποτελούν τους άξονες στην ποιητική δομή της όρασής του, στο ποιητικό γίγνεσθαι της ανθρώπινης πορείας του προς τη γνώση. «Οι λέξεις όταν σωπαίνουν είναι προσευχή», γράφει, βιώνοντας ο ίδιος τη σιωπή των λέξεων, καθώς οδοιπορεί «αμίλητος μες στη σκιά», να αποτυπώσει τον εαυτό του, να τον οριοθετήσει ανάμεσα στη λήθη και στη μνήμη, στον θάνατο των πραγμάτων, «κρυμμένη η ψυχή τη λήθη αποστηθίζει», θα πει, δίνοντας υπόσταση στο ζοφερό τοπίο της νέκυιας. Μια ποίηση που αποτυπώνει το ζοφερό με φως και τη λάμψη με θάνατο συνθέττας έτσι μια διαλεκτική υ-

πέρβασης του ορατού, μια αναγωγή του ατομικού στη θέα του συλλογικού τοπίου που λέγεται ζωή.

Στο εξαιρετικό ποίημά του, «Κουρσάρικο τραγούδι», που είναι γραμμένο με έναν «ελιοτικό» ρυθμό, «γιοχοχο, όλοι εμείς», γραμμένο ακόμα και με τον αδιόρατο αυτοσαρκασμό του Ελιοτ, μας δίνει στίχους δυ-

«Οθόνη υγρών κρυστάλλων»,
ποιητική συλλογή
του Γ. Γεωργούση.

νατούς, εικόνες μιας ποιητικής πρόσμιξης της ζωής και του Αδν. «Ίδια κι όμοια βαρραίνουνε στο ζύγι / λάφυρα και οστά», γράφει, και πιο κάτω: «να μείνει ξέμπαρκο το ρέμπελο ασκέρι / ν' ανακατώνει άμμο και οστά». Και σίγουρα, το «ρέμπελο ασκέρι» θα μπορούσε να ήταν ολόκληρο το γένος των ανθρώπων, ηπρακλείτεια εικόνα του παιδιού που παι-

ζει στην άμμο, μόνο που εδώ παίζει με «οστά». «Οστά» είναι μια λέξη που τη συναντάμε και σε παλαιότερες ποιητικές συλλογές του, «ο άνεμος δεν αποστηθίζει παρά τα οστά», γράφει στη συλλογή «Τα Χρονικά των κήπων», σκιαγραφώντας μια παραλλαγή στο μεταφυσικό τοπίο της ποίησής του. Ομως, εκεί υπάρχουν στίχοι αρθρωμένοι με φως και χρώματα. «Μ' έθρεψε η νύχτα με τα τριζόνια της / Χρώμα σκούρο πράσινο σμαραγδι», λέει. Μια ποίηση που την εξουσιάζουν άλλες λέξεις εδώ, πιο φωτεινές, όπως θάλασσα, ήλιος, φως, όνειρο. Την εξουσιάζει η εδώθε ζωή με όλη την ευλογία της ερημίας της, όπως το δηλώνουν οι στίχοι τούτοι: «Έτσι σχεδόν ξεμέθυστος / έφευγα από τους άδειους κήπους / κι έμπαυσα, νδυπαθής και καθηγιασμένος / μες στην εξαίσια χώρα / όπου σα μύρο αναβλύζει η ερημία».

Από συλλογή σε συλλογή και από ποίημα σε ποίημα, ο Γιώργος Γεωργούσης γίνεται ολοένα και πιο ερμητικός, πιο σκοτεινός, πιο σοφός. Ίσως πιο αινιγματικός ή μεταφυσικός, καθώς ξεδιπλώνει τη θησαυρισμένη γνώση του, μια γνώση επώδυνα κατακτημένη, που γίνεται μια μονολεκτικό απόσταγμα της ποίησής του. «Α, τι θέα, τι θέα η ζωή / ολοένα τον πόνο ξεγελάει / ραγίζοντας καθρέφτες / ώστε αγέραστο / να μένει / το ανεξήγητο».

Σε αυτή την τελευταία ποιητική συλλογή, «Οθόνη υγρών κρυστάλλων», υπάρχουν διάχυτα και πιο αγωνιώδη τα υπαρξιακά ερωτήματα του ποιητή, μια οδυνηρή συνειδητή πορεία προς αυτό που ονόμασε «Τα χάσματα» (αυτεπίγραφον) και με προσφώνηση επιτύμβιου επιγράμματος: «Παροδία χαιρε». Μια υπαρξιακή διείδυση στα άδυτα της ψυχής, στα άδυτα της νόησης και της γνώσης, αναζητώντας το τελικό νόημα ανάμεσα στις σκιές και στην ύστερη λήθη. Ο ποιητικός λόγος του ώριμος και αδρός, διαγράφει το όραμα του κόσμου και της ύπαρξης, διαγράφει τη μυθολογία της δικής του ανθρώπινης περιπέτειας, της δικής του υπαρξιακής οδύνης.